

**Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci**

Təsdiq edirəm:

Tədris işləri üzrə direktor müavini:
_____ Əyyubova İ.H

“ ____ ” fevral 2020-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas:Xor dirijorluğu

Şöbə:Musiqi və Təsviri incəsənət

FBK:”Musiqi nəzəriyyəsi” və “xor dirijorluğu”

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı:Harmoniya

Program:16.04.2013-cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn bilişmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kurs: III

Kodu: İPF-BO2

Tədris ili:(2019-2020 –ci tədris ili) semester: VI (yaz)

Tədris yükü: 60 saat

Tədris forması:Əyani

Tədris dili:Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya N: 19

Saat : II gün 08³⁰-10⁰⁵, IV gün 08³⁰-10⁰⁵

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: Abbasova Günay Natiq qızı

FBK-nin ünvani:Lənkəran ş.,P.Təhməzov küç.-si.Bina-3

Məsləhət günləri və saati: V gün 10¹⁵-11⁵⁰

E-mail ünvani: gunayabbasova@g.mail

III.Təsviyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1.N.Bağırıov”Harmoniya dərsliyi”Bakı 1989

2.İ.Spasobin,İ.Dubovski,S.Yevseyev,B.Sokolov”Harmoniya dərsliyi”M.,1984

3.B.Alekseyev”Harmoniya üzrə məsələlər”M.,1976.

4.L.Rudolf “Harmoniya üzrə çalışmalar”Bakı 1939.

IV.Fənnin təsviri və məqsədi:

Harmoniya fənni professional təhsil alan bütün musiqiçilərin musiqi əsərini düzgün qavranması üçün, yaratması üçün öyrənilir. Kursun məqsədi tələbələrə akkordlara harmoniya nəzəriyyəsində dördsəsli quruluşunu, onların ladda mənsub olduqları funksiya və əlaqə qanunlarını, istənilən hər hansı bir melodiyani harmonizə edilmə üsulu, kadansların quruluş formulları, subdominant və dominant qrupuna aid akkordların alterasiyaolunma qaydaları, major, minor sistemi müxtəlif üslublu modulyasiya və s. qaydaları öyrənməkdir. Sadə musiqi formalarının yaranması, melodianın inkişaf prinsipinin öyrənilməsi vacib amillərdən sayılır.

V.Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində tam üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%-nə 1 bal çıxılır; Bütün fənlər üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25 %-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fənnndən imtahan sessiyasına buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VI. Qiymətləndirmə:

Tələbələrinin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardır: 20 bal seminar –laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə(məşğalə), 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə, 20 bal kollokviumlara görə.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-tələbə keçmiş materialı dərindən tam başa düşür,cavabı dəqiq və hər tərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçmiş materialı tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçmiş materialı başa düşür,lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal-tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsalandırıbilmir;
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Öks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91-100 bal-əla(A)
- 81- 90 bal-çox yaxşı(B)
- 71- 80 bal- yaxşı(C)
- 61- 70 bal-kafi(D)
- 51- 60 bal-qənaətbəxş(E)
- 51- baldan aşağı- qeyri-kafi(F)

VII. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbiq görülləcək.

VIII. Təqvim planı:

	Keçirilən mühazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat (məşğələ)	Tarix
1	Mövzu №1. Harmoniya nədir? Akkordlar.Üçsəslilərin dördəsəslilik quruluşu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. <ul style="list-style-type: none"> a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
2	Mövzu №2 Akkordların melodik vəziyyəti.Akkordların six və gen düzülüş qaydası. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. <ul style="list-style-type: none"> a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
3	Mövzu №3. Əsas üçsəslilərin harmonik və melodik birləşmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. <ul style="list-style-type: none"> a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. 	2	

	Mənbə: [1-5]		
4	<p>Mövzu №4.Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
5	<p>Mövzu №5.Üçsəslilərin birləşməsində tersiya tonunun sıçrayışı(tersiyalarla sıçrayış)</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
6	<p>Mövzu №6.Cümlə.Kadanslar.Dövr(period)</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
7	<p>Mövzu №7.Melodiyanınladın əsas üçsəliləri ilə (T,S,D)harmonizə edilmə qaydası</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
8	<p>Mövzu №8.Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilmə qaydası</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
9	<p>Mövzu №9.Kadans kvartsekstakkord(K64)</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
10	<p>Mövzu №10.Əsas üçsəslilərin sekstakkordları(T6,S6,D6)</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
11	<p>Mövzu №11.Sekstakkord səslərinin yerdəyişməsi</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliqda qurmaq. 	2	

	b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]		
12	Mövzu №12. Üçsəsli və sekstakkordun birləşməsində olan sıçrayışlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
13	Mövzu №13. İki sekstakkordun birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
14	Mövzu №14. Keçici kvartsekstakkordlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
15	Mövzu №15 . Köməkçi kvartsekstakkordlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
16	Mövzu №16. Dominantseptakkord. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
17	Mövzu №17. Dominantseptakkordun T-ya həlli Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
18	Mövzu №18. Dominantseptakkordun dönmələri və onların T-ya həlli Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
19	Mövzu №19. Dominantseptakkord və dönmələrinin yerdəyişmə	2	

	<p>qaydası.Keçici D₄₃</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>		
20	<p>Mövzu №20.Dominantseptakkord və onun dönmələrinin T-ya həlli zamanı yol verilmiş sıçrayışlar.</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
21	<p>Mövzu №21.II pillə üçsəslisi və sekstakkordu</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
22	<p>Mövzu №22.VI pillə üçsəslisi</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
23	<p>Mövzu №23.Gözlənilməz kadans</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
24	<p>Mövzu №24.Harmonik major.Çarpazlıq</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
25	<p>Mövzu №25.II₇ vədönmələri</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. <p>Mənbə: [1-5]</p>	2	
26	<p>Mövzu №26.II₇ və dönmələrinin həlli</p> <p>Plan:</p> <p>1.Qaydaları öyrənmək.</p> <ul style="list-style-type: none"> a)Ardicilliğda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. 	2	

	Mənbə: [1-5]		
27	Mövzu №27. II ₇ və dönmələrinin D -la birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
28	Mövzu №28. II ₇ və dönmələrinin D ₇ -la birləşməsi Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
29	Mövzu №29. II ₇ və dönmələri arasında istifadə olunan keçici kvartsekstakkord Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
30	Mövzu №30. II ₇ və dönmələri arasında istifadə olunan keçici kvartsekstakkord Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
	Cəmi:	60	

IX. Fənn üzrə sərbəst işlərin adları:

1	Dominant septakkord
2	II pillə üçsəslisi və II pillə sekstakkordu

X. İmtahan sualları:

II. Ardıcılığı qurmaq:

1.A- dur	T-D43-T6-S-D2-T6-II ₇ ^{b1} -D43 ^{b5} -T ll
2.e-moll	t6-s-II ₇ - t6-II65-K64-D ₉ -D ₇ -VI ll
3.As-dur	T-D43-T6-VII65 ^{b3} -D43-T-II2-T-S64-T ll
4.g-moll	t-s6-əksII43- əksII43 ^{#3} -II43-K64-D ₇ -D ₇ ^{b5} -t ll
5.D-dur	T-D6-D65-T-S6-əksII43- əksII43 ^{#3} -K64-D ₇ ^{b5} -T ll
6.h-moll	t-D43-t6-s-VII43-D2-T6-II ₇ -D43 ^{b5} -t-s64-t ll
7B-dur	T-D43-T6-VII65-D43-T-II2-D65-D65 ^{b5} -T ll
8.c-moll:	t-D64-t6-əksII ₇ -t6-əksII65-K64-D ₇ -t ll
9.E-dur	T-S6-II43- II43 ^{#3} -II43-K64-D ₇ ⁶ -D ₇ -T ll

- 10.h-moll t₆-S-əskII₇- t₆-II₆₅-K₆₄-D⁶-D₇⁶-D₇-VI ll
 11.C-dur T-D₄₃-T₆-S-II₇-II₇^{b1}-D₄₃-D₇^{b5}-T ll
 12.e- moll t-s₆-əksII₄₃- əksII₄₃^{#3}-K₆₄ -D₇-D₇^{b5}-t ll
 13.As -dur T-D₆-D₆₅-T-S₆-əksII₄₃- II₄₃-K₆₄-D₇^{b5}-T ll
 14.f-moll t-D₆₄-t₆-s-II₇-II₇^{b1}-II₇-D₄₃^{b5}-t-s₆₄-t ll
 15.E-dur T-S₆-əksII₄₃- II₄₃^{#3}-K₆₄ - D⁶-D₇⁶-D₉-T ll

III. Akkordu T-ya çatdıraraq qurmaq:

- 16.**E -dur VI₇; **17.**d-moll I₇; **18.**A-dur D₇^{b5}; **19.**e-moll III₇; **20.**Es-dur VI₇;
21.d-moll D₇^{b5}; **22.**G -dur D₇^{b5}; **23.**f-moll I₇; **24.**Es-dur D₇⁶; **25.**g-moll IV₇;
26.F-dur D₇⁶; **27.** e-moll IV₇; **28.**A dur VII₄₃ **29.**g-moll-II₂; **30.** A dur-əksII₆₅^{#3};

IV. Sekvensiya qurmaq:

V. Harmonik təhlil etmək:

I. Kollokvium sualları

1. Üçsəslilərin dördsəsli quruluşu.
2. Akkordların melodik vəziyyəti.
3. Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası.
4. Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu.
5. Cümlə. Kadans. Dövr
6. Melodiyanın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilməsi.
7. Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilməsi.
8. K_{64}
9. Akkordları təyin etmək:

II. Kollokvium sualları

Ardıcılıqları qurmaq:

1. A- dur T-D43-T6-S-D2-T6-II7^{b1}-D43^{b5}-T ll
2. e-moll t6-s-II7- t6-II65-K64-D9-D7-VI ll
3. As-dur T-D43-T6-VII65^{b3}-D43-T-II2-T-S64-T ll
4. g-moll t-s6-əksII43- əksII43^{#3}-II43-K64-D7-D7^{b5}-t ll

Akkordları T-ya çatdırmaq

5. E -dur II7 ;
6. d-moll D7;
7. A-dur D7^{b5} ;
8. e-moll D7;

Akkordları təyin etmək

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonuna qədər Harmoniya kursundan müəyyənbiliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdır. Harmoniyadan məsələ həll etmək vərdişlərinə ziyyələnməlidirlər. Harmoniya fənnin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Akkordların arasındaki əlaqənin tətbiq edilməsi.
- Melodiyanı harmonizə edilməsi.
- Akkord ardıcılıqlarının çalınması.
- Ayrı-ayrı akkordların T-ya çatdırılması.
- Sekvensiyaların çalınması.
- Ümumi musiqi mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi.
- Musiqi parçalarının harmonik təhlil edilməsi.

“Harmoniya” fənninin sillabusu “Xor dirijorluğu” ixtisasının tədris planı və Harmoniya fənn programı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu” FBK-da müzakirə edilərək bəyənilmişdir (6 fevral 2020-ci il. Protokol N 5)

Fənn müəllimi:
FBK sədri:

Abbasova G.N
Əliyeva Z.T.